

МАЙ БИРИ ТЫВА ЧЕРГЕ

«КУШ-АЖЫЛДЫҢ ХООЧУНУ» МЕДАЛЬ-БИЛЕ ШАҢНААР ДУГАЙЫНДА

Тыва АССР-ниң Дээди Советиниң Президиумунун

Ч а р а ы ы

(Товуу. Эгез 1-к, 2-к арнаар)

Регионна өөр беле кады чыксаалга билим суурларын. Даг пединг ажилчилары чыксаалга органдары-биле үнөөт. Олар холдарында кызыл туитары, планктарны белки туткун.

Энергия пединг, автоматизация болган ахымалдык деп лабораторияларын, септеге-механика, транспорт дехтерияны, каптал септеге үчүстүгүнү коллективтери чараштыр дери наастаа ноолоннар эртенер.

Онуун кадымга ажилчи баралаткан эмнеге ажилдакчыларын колонназы дараазында эртен.

Дорт айларын плангын өнөөдүрүн 143 хуу күстекке № 18 шипчеде партизан колонназы И. Анисимовтун мурнакы бригады багыттай. Автотранспорттарын септеге-механика, транспорт дехтерияны, каптал септеге үчүстүгүнү коллективтери чараштыр дери наастаа ноолоннар эртенер.

Чыксаал соода стадионга маргылдаалар спортту ойнар болгулаа. Култура бажыныга содуу концерти суурду турткучылар көргөт.

ЧӨӨН-ХЕМЧИК

Хоорайын бүдүргелерин, абдан организациаларын хой санын төлөөр, революцияны, дайынны болган кун-ажылдык хоочуларын, амыктар, школар боттарынын колонназын айтканын тургунтарын эртенер-де илалын чоруп тургулаа. Чыксаал муруну чарылда болган бажыныг митингине СЭКП Чөөн-Хемчик районунун бири секретари И. С. Бойду үчүс тутулаалар, бугу делегейде ажилчи чонорынын эл-септеди каттыштыргаламын хуу-Май 1-ни таварыштыр чымдалырга байыр чедирбисаа, ону беш чылдын шиптирлел чымынчы бири кварталында баа эртен айда районун ажилчилеринин чедир алган чедирбишенир демделген, моон солгаары соругдарга доктааган.

Районун бүдүргелеринде бердинген план-дааларын болган боттарынын социалгист хүдөөлөрүн чедирбишенир күсөөдөр турар мурнакы коллективтерин саны чыл келген турум улам көндүр турар. Бо чылдык бири кварталында районун амыкдары хандырылга комбинда, «Тыва совхоз тууду» каттыштырманын үш дугаар КМК-ы, тарга хүдөө амыр нуунт болган белетке көпторам плангын даалгаларын бердинген хемчөөлөрдөн ажыр күсөөдүн. «Хожудан турарлар өк ажилдаар» деп кыйты-биле каалбарган социалгист чарышка тивлекти болган партия районунун база райүчүсүмүш шилчээр Кызыл туктары-биле шилчээр, Адаттыгын болган оо-даа өскө бүдүргелер бо кварталдык баштайгы айы баа багыт өскө көргүзүлөрдү дооснаар.

Чадаан АТБ-ниң дуржулагы чыксаалы Николый Шөө байырыг митингине түвө тутулаалар. «Чыра-Бажы» болган СЭКП-нин XXI съездин атып совхозтарын чер ажилдакчыларын Май 1-ни күш-ажылдык байырлаады кылдыр чымы ховуга ажилдак эртенер дугайында районун бүтү механкаторларыга кыйгырыын

септегилерин хандырылган чүдүлдүгүнү дөтөөт. Районун амыкдары хандырылга комбиндамын мурнакы дараазында Лизидина Сат, хоорайын № 3 шлоданын өрөөнүндө Сета Семис-оол тайбынчы күш-ажылдык болган чымынчы байырлаады-биле чымынчы чер тургундарыга байыр чедирип, оларын ажил-ижинге чедирбишенир, амыкдары-чуртталгаамыга аас кескип, өөрүшкү болган кадыкчылыг күсөөнөр.

Чымынчыларын байырыг чыксаалын спорттулар колдоннаа амыктан. Оон соон дариш школар, мурнакы бугу дуржулгелерин коллективтери эртенер. Колонналарын кырында кымыл туктар кынык, Майын, Тайбынчы, Кун-ажылдык алган лоу-дуннар, транспорттар, Коммунист партианын болган Совет чымынчы уур-тукуларынын портреттери көстүр чоругулаа.

УЛУГ-ХЕМ

Удуг-Хем районун ажилчи чонлары Май Биринчи байырлаады бо чымынчы багыт өскө көргүзүлөрдү-биле уткаан. Көдө ажил-ажылдык ишчилер күсөөдө эйт саларынын квартал планын 100, сүт садарынын—103 хуу күсөөткен. Районун бүдүргелери продукция сагарарынын квартал планын 104,3 хуу күсөөткен.

Устүндө чедирбишенирге сорук кирген шагалар-арг-ажылдар Май 1-ниң демонстрацияныч бектик көдүрүшкүнү күнүт үнөөт. Эртенгиниң 10 шакта болган кымынчы митингине соода, хоорайын ажилчи чонорынын демонстрацияныч бектик көдүрүшкүнү күнүт үнөөт. Эртенгиниң 10 шакта болган кымынчы митингине соода, хоорайын ажилчи чонорынын демонстрацияныч бектик көдүрүшкүнү күнүт үнөөт. Эртенгиниң 10 шакта болган кымынчы митингине соода, хоорайын ажилчи чонорынын демонстрацияныч бектик көдүрүшкүнү күнүт үнөөт.

БИИ-ХЕМ

Байырал бүдүргүдө Би-Хем районун түвө-Туран хоорайын Култура бажыныга ажилчи чонорынын байырыг хурамы болган. Ага делегейин эл-септеди каттыштыргаламын хуу-Май 1-ниң дугайында ялеткеди СЭКП районунун ики секретари А. А. Салтан кылган. Ол хуу Туранын № 1, 2 школарын коллективтери содуу программалык концерти чога баралатканнар.

Дуун, эртенгиниң 9 шакта-ла, лоуунар, планктар, кымыл туктар туткан бия-хемчилер СЭКП районунун бажынын чымынчы чымынчы келгенер. Май 1-ге адлар болдурган байырыг чыксаал 10 шакта эгелээт. Районун култура калдынын организацианы агиткултургааламын үрөс хөгжүмүндө үлөөт-биле бир дугаарында район товунд школаларын коллективтери эртенер. Оон соонда ону беш чылдын дөрткү чымынчы эртенер айларда бектик көргүзүлөрдү чедир алган коллективтер-Күрсельхотехниканы Туранда салбырын, «Кымыл дараа» чымынчы совхозун болган өскө-даа организациаларын ажилчи

голизастыг байдалга эртенер. Ол хуу Каа-Хемниң ажилчи чон суботниче эртенер-де, чымынчы дөг, массалык-биле үнөөткен. «Кымыл суботниче» киргизилер чер адалдыгына, чымынчы бажыныкчыга, мал кажалары септе-селгиригге, тууду материалдары белектеринге илалынчы кырыккен. Ол митинг суурлар чагтайкымынчы амыкда-даа, чоодун-даа ижилер хойу-биле хаара туттууган. Олар төрөн суурларын но-гаачылар дээш дыка хой митингери тарын алыртылаа.

Эртенгиниң он шак үеинде СЭКП районунун бажынын чымынчы Салтан-Салтан чурттакчы чоуну митингине болган. Ага СЭКП райкомунун бири секретари А. Г. Кушпун чымынчыга байыр чедирбисаа, иштир чоруп турар байдалын, суботниче түңүсүн дыматкан. Оон соонда иш амык-агыт эртенер ажилчи чонорынын В. Г. Николов, эмен З. А. Куулар, С. К. Тока атыг № 2 Кызыл, ВЛКСМ районунун бири секретари Г. В. Валков олар сөс ап, ажил-ижин-лерге чымынчы таварыштыр байыр чедирбисаа, күш-ажылга чаа-ча чедирбишенир күсөөнөр.

Митинг соонда чурттакчыларын чыксаал эгелээт. Колонна бүрүзү каас-шиник дертинген. Баштай-ла Көк-Тей ортумак школарын бажыныгы болган өрөөнчилеринин, ялет-септеди ажилдакчыларын, күш фабриказын ажилдакчыларын болган өскө-даа организациаларын каас-шиник шипчелер, хогуу-омак, өөрүшкү-майндагы маршрут эртенер.

Чыксаал соода стадионга спортту маргылдаалар боон эртенер. Ол митинг районун совхозот теоторинге итигилер, спортту маргылдаалар эртенер.

БАЙЫРАЛ

Байырал бүдүргүдө Би-Хем районун түвө-Туран хоорайын Култура бажыныга ажилчи чонорынын байырыг хурамы болган. Ага делегейин эл-септеди каттыштыргаламын хуу-Май 1-ниң дугайында ялеткеди СЭКП районунун ики секретари А. А. Салтан кылган. Ол хуу Туранын № 1, 2 школарын коллективтери содуу программалык концерти чога баралатканнар.

Дуун, эртенгиниң 9 шакта-ла, лоуунар, планктар, кымыл туктар туткан бия-хемчилер СЭКП районунун бажынын чымынчы чымынчы келгенер. Май 1-ге адлар болдурган байырыг чыксаал 10 шакта эгелээт. Районун култура калдынын организацианы агиткултургааламын үрөс хөгжүмүндө үлөөт-биле бир дугаарында район товунд школаларын коллективтери эртенер. Оон соонда ону беш чылдын дөрткү чымынчы эртенер айларда бектик көргүзүлөрдү чедир алган коллективтер-Күрсельхотехниканы Туранда салбырын, «Кымыл дараа» чымынчы совхозун болган өскө-даа организациаларын ажилчи

чымынчы, инженер-техникте ажилдакчылары, специалгистер эртенер. Байырыг чыксаалдык соода район товунд спортту маргылдаалар болган. Бай-Хемниң спорттулары волейболга, баскетболга маргылдаалар эртенер, 32 мөгөлдү хурейн база болган.

Районун суурларыга Май 1-ге тураскааткан байырыг хуралдар болгулаа. Ага илалгелерин совхозтарын директорлары, партионнар секретарлары кылгалаа, боттарыныг артистеринг концертери үнөөт.

КЫЗЫЛ РАЙОН

Эртенгиниң 10 шак үеинде район тову Каа-Хем суурун чурттакчылары «Мир» Култура бажынын чымынчы чымынчы келгенер. Кызыл бүрүзү-не ары-шайрын-да хуу-мүдүргү ойнаа, каас-шиник келгенер. Олар чымынчы күш-ажылдык, тайбынчы байырлаады-Май Биринчи чымынчыны үнүү келгенери ол.

Баштай-ла митинг эгелээт. Ага райүчүсүмүш дараазында оралдык А. П. Кошкеевти чымынчы байырлаады таварыштыр байыр чедирбисаа, районда ажилчи чонорынын бажыныгы тутулаан. Кымылды күш фабриказын ажилчи Н. Л. Сироткина, Көк-Тей ортумак школарын бажыныгы Л. П. Саркова, ВЛКСМ районунун бири секретари Г. А. Мезьева олар районун бүтү ажил-ижин-лерге чымынчы таварыштыр байыр чедирбисаа, күш-ажылга чаа-ча чедирбишенир күсөөнөр.

Митинг соонда чурттакчыларын чыксаал эгелээт. Колонна бүрүзү каас-шиник дертинген. Баштай-ла Көк-Тей ортумак школарын бажыныгы болган өрөөнчилеринин, ялет-септеди ажилдакчыларын, күш фабриказын ажилдакчыларын болган өскө-даа организациаларын каас-шиник шипчелер, хогуу-омак, өөрүшкү-майндагы маршрут эртенер.

Чыксаал соода спорт таламы-биле язы-бүрү маргылдаалар болгулаа. Култура бажыныга дыматанга келгизан хогуу, организациг эртенер.

(Улачымын. Эгез № 100 «Шында»)

Михайл Дыгылдаевч Чамбал-оол — пенсионер
Степан Балчиновч Чакар — ажилчи

Валентина Алексеевна Вьюрина — Туран хоорайда пенсионер
Иван Егорович Кабанова — үзетир комбиндакчы ажилчи

Борис Фраивич Картаж — Туран хоорайда пенсионер
Анна Егорова Лесникова — Туран хоорайда пенсионер
Михайл Ефимовч Лопатын — «Саян» совхозтун ажилчи

Александра Никифорова Пономарева — Туран хоорайда пенсионер
Олег Темчиновч Салтай — персоналдык пенсионер
Александр Кара-мысович Седнев — Туран хоорайда пенсионер

Екатерина Яковлевна Филишова — Туран хоорайда пенсионер
«Коммунист орук» совхоз Доугак Самбаевна Байчи — пенсионер

Арбын-оол Төмүр-ооловч Доугак — ажилчи
Амылбай Бозумбаевна Куулар — ажилчи
Дотна Чагмынч Куулар — пенсионер

Аймыжоол Чугуртуевч Монгуш — ажилчи
Ходун-оол Хавырыковч Монгуш — пенсионер
Чагай-оол Селевовч Монгуш — ажилчи

Өлчөй Чыбабаевна Ооржак — ажилчи
Чамбал Чамбаловч Саа — пенсионер
Иппа Хургу-ооловна Серен — ажилчи

Сунар-оол Себек-Доржуевна Чажиновч — пенсионер
«Кымыл туку» совхоз Деливаа — Ошку-Сааровна Куулар — пенсионер
Бичи-Уруг Седиевна Саа — пенсионер

ТАҢЫС РАЙОН
Леонид Сергеевич Агеев — Балгазын сельхозунун ажилдакчы
Михайл Лопсановч Адымов — район эмнегелерин ажилдакчы

Василия Андреевна Байдай — Дуржулга станицанын ажилчи
Елена Ерофеевна Бадыжкова — Союун харылаа салдынын эртенгизил.

Яков Парамоновч Баранников — Хову-Асында № 18 септеге пунктуунун ажилчи

Мария Ивановна Берсукова — «Революцияныч чалбынчы» совхозтун ажилчи
Анна Калмытеевна Бочкарева — Балгазынын туберкулез эмээр санаториянын санитары

Зинаида Григорьевна Бочкарева — «Россия» совхозтун ажилчи
Ульяна Артемова Васильева — Элегес суурда пенсионер
Татьяна Васильевна Васина — Хову-Асынын сөс чыл шлоданын бажыныгы

Агафья Ивойтова Глазырина — Балгазынын туберкулез эмээр санаториянын санитары
Ирина Митрофановна Грудинина — «Революцияныч чалбынчы» совхозтун ажилчи

Дарья Никифорова Дамыдова — Дүрген суурда пенсионер
Анастасия Михайловна Дремелогова — Дуржулга станицанын ажилчи

Анна Андреевна Есенина — Владимирова ортумак шлоданын техникалыгы
Михайл Андреевич Коалев — Таңды райоунун белеклек которамынч директор

Зинаида Харитоновна Коалитина — «Революцияныч чалбынчы» совхозтун ажилчи
Ходун-оол Хавырыковч Монгуш — пенсионер

Чагай-оол Селевовч Монгуш — ажилчи
Өлчөй Чыбабаевна Ооржак — ажилчи
Чамбал Чамбаловч Саа — пенсионер

Иппа Хургу-ооловна Серен — ажилчи
Сунар-оол Себек-Доржуевна Чажиновч — пенсионер
«Кымыл туку» совхоз Деливаа — Ошку-Сааровна Куулар — пенсионер

Бичи-Уруг Седиевна Саа — пенсионер
Владимирова ортумак шлоданын ажил-агыт эртенгизил
Юрий Ивановч Лодянов — «Тыва кобольд» комбинаттын гидрометаллургия пединг аппаратыч

Василий Семеновч Мачуга — «Тыва кобольд» комбинаттын чер иштини ажилдарын ажилчи

Татьяна Прохорова Митрофанова — район эмнегелерин эртенер

Дарыгак Артынаевна Монгуш — Дүрген суурда пенсионер

Евдокия Емельяновна Новошакная — Бай-Хаак суурда уруттар садмын ажилдакчы
Маадыр-оол Бодес-ооловч Оюн — Бай-Хаак ортумак шлоданын интервалдык кижи-зидинч бажыны

Сырат-оол Шурович Оюн — Хову-Асынын АТБ-иниң ажилчи
Нестер Исаевч Пашкевич — Бай-Хаак суурда пенсионер
Михайл Давыдовч Полищев — Бай-Хаак суурда пенсионер

Надежда Семеновна Попова — Бай-Хаак суурда пенсионер
Пропойч Степановч Порядин — Бай-Хаак суурда пенсионер
Вера Дмитриевна Садовская — Дүрген суурда Култура бажынын техникалыгы

Шуру Самдановна Санчат-оол — «Россия» совхозтун ажилчи
Николай Федоровч Седянов — Бай-Хаак суурда пенсионер
Анастасия Прохорова Степанова — Дүрген шлоданын бажыны

Зинаида Гавриловна Тазмына — Балгазын сельхозунун салдыгы
Мария Михайловна Тас-оол — Дүрген суурда пенсионер
Сергей Эргетановч Тас-оол — Дүрген суурда пенсионер

Ольга Антоновна Тогоканова — райо ажилдакчы
Александр Афанасьевна Устюгова — Балгазынын туберкулез эмээр санаториянын столованын повары
Елизавета Тимофеевна Хасанцинова — Элегес суурда пенсионер

Борис Михайлович Хмылев — «Тыва кобольд» комбинаттын геологу
Василий Сергеевич Черепанов — Бай-Хаак суурда пенсионер
Мария Прокопьевна Чистогашева — Бай-Хаак суурда уруттар садмын ажилдакчы

Билетма Максимова Шаранова — Дүрген суурда пенсионер
Елена Игнатиевна Шуднева — Бай-Хаак суурда пенсионер

ТЕС-ХЕМ РАЙОНДАН
«О. Шында» совхоз
Дина Александровна Арачаа — ажилчи

Савчал Людкович Баамыр-оол — ажилчи
Ловакан Борсевич Дамзма — ажилчи
Баазан Сурашовч Дамба — ажилчи
Марк Эдепенович Дарба — ажилчи

Мааткы Доминовч Домит — пенсионер
Амырад Доржунаевич Доржуков — пенсионер
Бали Калаба-Хоренович Кыргыз — ажилчи
Шылар Чылышовч Кыргыз — ажилчи

Балдина Марияковна Манжук — ажилчи
Мунуш Дажиевич Мурушай — ажилчи
Наинама Чымылова Мурушай — ажилчи
Мария Борсевич Наттат-оол — ажилчи

Оверма Чадамбаевна Садык — ажилчи
Сайлык Бадыева Самаа — ажилчи
Орус-Ион Сайбирова Саачат — ажилчи
Дарийма Уркужова Седянов — ажилчи

Часкалма Копчукова Тумат — ажилчи
Чаман Чылаповч Тумат — ажилчи
Самбута Дондукова Тулуп — ажилчи

Норжумана Доманова Уйун-оол — ажилчи
Дондулч Почевищ Чымын — ажилчи
Найла Шиянчиковна Шичинов — пенсионер

Василий Баамровч Эабек — ажилчи
Бзытуу Ужубовна Денни — техникалыгы
Алексей Чымышевч Мунуу — ажилчи
Сааргай Максимовч Оюн — ажилчи

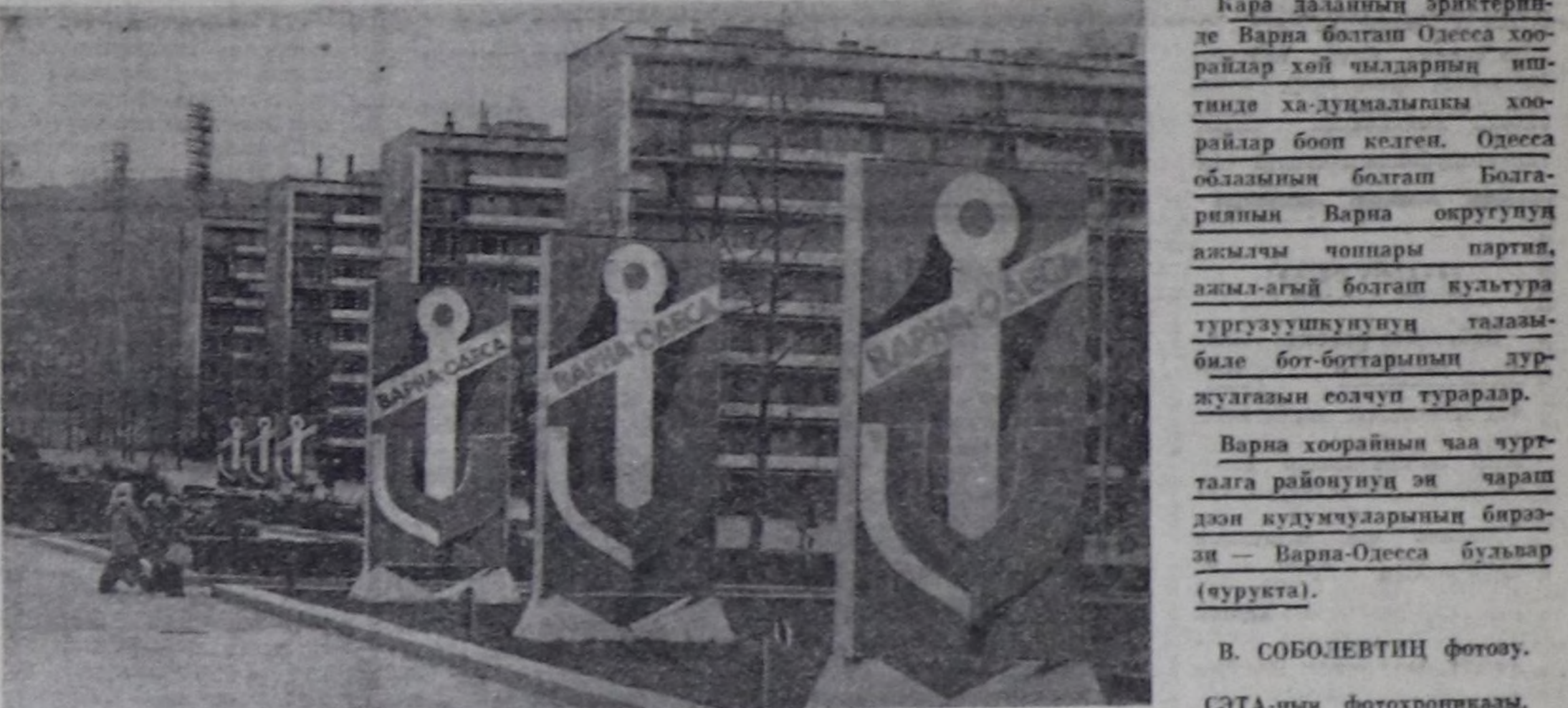
Сергей Дариевич Салчан — кадрлар квалификация эртенгизил
«Кымыл орук» совхоз Иргит Отур-ооловч Биче-оол — пенсионер

Эрзенваа Ховедеевна Булак — пенсионер
Хемчик Кожжоловна Бызавай — ажилчи
Самдан Даржаевич Даж-Хөө — ажилчи

Идам Шыраповч Сали — ажилчи
Суван Согузуновч Соли — ажилчи
Күрседи Байырович Чооду — ажилчи

(Улачымын.)

ТӨРЕЛДЕШКЕН ХООРАЙЛАР

Кара далайын эртенеринде Варна болган Олесеа хоорайлар хой чымынчы митинде ха-дуцалыкы хоорайлар боон келген. Олесеа облаанын болган Болгариянын Варна округунун ажилчи чоноры парти, ажил-агыт болган култура тургузушкунун таламы-биле бот-боттарынын дуржулагын солчун турараар.

Варна хоорайнын чаа турталга районунун эң чараш дон куудумчаларын бирээт — Варна-Олесеа булвар (сурат).

В. СОБОЛЕВИЧ фотоу.

СЭТА-нын фотохроникам.

...Дээрин бедивиле Тыл-даа көргөт, тос кат чыл чуртталга бажыныг укук-чымынчы козуду-биле тайга далайында ажилдакчы а-к теш-лодотур кылдыр сагындар. «Бам-нын наймынчы» деп ол хоорайын магистралдык туудукулары боттары мичаар алап турар. Бяда хой-хой кудумчуларын аттары Москва дугайын сагындыр келер: «Москва», «Кымыл Пресня». Ага кижиз адепсизер чүе чок, чүе дорже, Тылдагы москвалык архитекторлар төлөөлөп кылган, а ону «Москва тууду» трестин эртенгизил коллективтин тууду турар богай. Бистин Тороон чуртувугу паймысалында бажынар тууду турар ол-ла коллективтир.

Ады мур амыг километрн ужуу эртенер, ам чаа көндүк чериянык докталдык эргий көргүзүлөрдү, Москва болду-даа турган шипчел болдуус.

Тос кат бажыныгы бирээнде баштайгы чаа чуртакталар—Люба биле Анатолий Калининер чуртап турар. Медзактежин база каалтарымса: «Жык амык, кырынер» дээш үн алылган соонда, эжиниң ажилчылар. Ортинин арта бакшан-ла, өскө-даа черлерде тулдуп турары шипчел мидиңиң өрөөндүк кварталга кире бердиш.

«Валера амык» деп алгырга соонда, дөрүсө өрөөндө ийи хандык ош биле сазы-биле келди. Ону мур кады келген эжи. ВЛКСМ ТК-ын Бам-ын Төр үчүлүгүндө штарынн наалдыныг Валерия Сергеев колда-

ры-биле беле-хаара туткан, бажынык кырыче бедидир көдүрүп үндүр берди.

— Валера, огуласту кычкынатпайн ыр...— дээш-ле, Люба кунжандан биече тукуштур үнүү келген, өрөөндө эртенер чалды.

Москвалык шипчел кварталдык эл-септеди чаа. Соодукчу, телдөөр, магнитола, мебель — ол бүтүшү шуптууа турга чогуур черлеринде кончур шеерин салгылаа.

Анатолый биле Валерий бот-боттары шипчел-ла бичээр, иччанганш усуржамалага чугаа-соок дораан-на хандылаа. Туудулар ажил-хөрөөн-ин-даа дугайын, ол кады-дошкуну ораным канчаар шипчелдин ага эгелээнин-даа дугайына чугаалаштылар.

— Люба, сени чүе мичалчучу дээрин чугаалаштайн бе?— дээш, Анатолий кадамын көргөп, хуудурун кагды. А дегилээт эгелген хеварише холун чагымды.

— Ону кым соогуруга боор?

Бичалжак бие чугаага киркиш: бир-тө эгелээт болганда, чугаалаштар ханды деп эрай бердиш. Мичалчучу турту биече чугаалаштылар.

Люба—үздүсүн эибиряныч чык чүе-дир. Зайыккалыде утук эвес суурга тортуушкуну алаа өскө. Район төвөгү-ге техникуну дооскип, бухгалтер тукуш эртенер болган. Бам эвес болза, оон мурун-да чылдарда доошун үнөөт ол.

он өскө-даа кыстар ишкан, ук черин калды-бир иш чедир ажил-агыттың ага алдында бектик көргүзүлөрдү чедир алган коллективтер-Күрсельхотехниканы Туранда салбырын, «Кымыл дараа» чымынчы совхозун болган өскө-даа организациаларын ажилчи

бухгалтерден база катан айттыган. А ооу хуудурун, чымынчы деген:

— Хой санин чымынчы ханды. Моон солгаар оон-ла хой үнөөнүн саап үндүрер апар бе.

Мичалжак Люба майкыч бүрүткө додурган, ам-да бүдүрээз шипчел чугаалашкан.

— Эден-ле чүе-дир ая, мичалчучу апарганым ол шипчел.

Оон бээр дөрт чыл эркен. Кол бухгалтерин баш ууду чугааламын шипчел болган: Люба чүе-чүе аям-бүрү документтерин додурган бажылар болган оранчк утук түндү үндүрүр турган таварыг турар апарган. Бамга бүтү-ле чүе-чүе улам Бам-

таб-хемчөөлөр-биле хемчөөп турар болган. Мичалжак Бам-га ажилдакчыны баштайгы хүнеринде Любаның медерер билген, чуртуу утук үлө-хөрөнгө киркиш турар мен деп бедал ам-даа хевээр артык. Ол бедал ханды артык болган ишти ажил-ишке бедуу-ле төлөтүн туружун элөөрүнө дулаан турар.

Люба бедуун келер үдөгү аша-биле воспреникке тал-

командир Анатолий Калинин-дир деп, бүтүнү билер оюкту-дир кыстар Любага таймал-быралаа.

Ол медерер мичалгы болган. Анатолий шипчел-ла мур-нулда Кавазна, лептичлер хоорайын Грозныйга чуртап турган чүе-дир. Ага соодук-де деришчилеринин мастери болуп амыкчал, комбинатка комсомол организациалык баштап турган. 1974 чылдык чымынчы ВЛКСМ хо

МАЙНЫ ШЫРАЙЫ

НОМНУ КАТАП ТУРГУСКАНЫ

Майны бо чыгы байырлаа—Совет Эвдизинин ууге ажалдыгын токтурдурунун баштайы беш жыл пазаны чыдап алганында бар. 50 жыл оо-биле касыраакшы турар. ССРЭ-нүн бүтү устуарынын демин күдү, сымсы даасе соруп болган хай-жышкыннын ажыл-жик чалаа бುದурен чигир, тараа, каа, шон, саазы, караалды, трактор, комбайн бири беш тыддарын аге чыдарында бистан Тыгаа ачы-дууа-лыа чедере берген. Азияны буржуау соварында сорбу шышап хевээр козулушана, кур чытнаа хоуларга чагай дуду майны артында чашкан (ресанден чалын кезген. Вишерскийн комба-лыдыга бುದурге салыга ларыан бирги тыа номаар кешчун зооучу хопаштары-ла өгөдөрүнө бижиж сургу-дуа хайныктырга—бургу-дук, думбей орага култура революцияны өскөтү, эртем-союлду керидине чаксы чек мпаша чакы национал кадрлар доругун көлгөн.

ла тыа дымда алы безин чок турган продуцияларын Совет Эвдизинин ирай, чокко хорор, туурадымче сөөр-түп тулдур турар. В. И. Ле-ния аттыг «Тыгаа диг-дугу» болган Хоу-Аксинин ко-бальт комбинаттары турттуу кабы-лаа жуу-кыдымда түс-чүс бುದуредилер херек-ледерин хандырын, ат-сураа бүдүгеле алгы берген. Уд-наас чаа Шагаан-Аржыке да-лай дуду турар черлерин туртталылары бүрүн кезе боор. Саян далайын чал-гытарын быраңдаан хам-лыа үдетурунун удуг ном-биндаа хүдүс куузан күсүл эвес. дүне дүжөөн дүн эвес арван. Билан Евсейнин суг утлапшындыа бөгүн лекция дыйнап ораа оолдар каштан-ларын штурмалар аларган ак-көк темпин шапкын агымды дег ампыраалын өлкөкөйгүл тургузушканы алар.

Каз-Хем, Чою-Хемчик район-нарын мадчынаарын аалчы-нары болур аас-кежик мен-дө таарышкан. Бизда Саян Там-бадтай, Бизда Саян Там-бадтай, Дюс Монгуш, Оюмаа Ондар, Корген-оол Чынарал ишкан хой мадлап, хой чындары амылдаан, күрөчө мурунга хүдөөлүн эрестик күсүдөн, мал бакын чыдарыг чок ажаал турар кижилерге хуураттым. Казанактын, Коп-Чарытын, Шемиян-даа мадчынаары дугуржуу алган ишкан:

—Кай халымы чындар бол-ган. Бичалаа-даа, бистин кү-жүвүс—демизинче. Малымы хүр, чеми четир—деп, чор-гаарал-биле чугаалан ораа болду.

Аас-кежиктиги арны кы-зыл дигир болгай. Частын чагай хүнү мпаша Майнын ишарым бааа кызыл: чөр бөмбүрөөндө дески жаала-нын турар. Огуу беш чыл планарын чедешканын күсүдөн турар совет кия-дерге Азия, Африка, Америка, Европа дигерде бистин өндүртерин сатыш-сеткин каттыштырып, чүрестик ханымдан байыр чедип, частык тараш чезеп биске сууип, чагай күсүдөн өлө-рлөп турар. Харин түгө им-пералистерден өк, чөпсөп алысаан, харамлыгы, карраа халталган халкыны мпаша дабылдарак-ла «аяа көр-рүгөн хары кайы» деп, совет улустун төөгүтү талдоо-лери нарпа, малларды чы-мын кылат хопу төөрлөп турарлар. Бичалаакон май-даа чөпк хал-лаш бөзөргө-дө, хүтөчө чүгүл, чалым тивилден үзүп көлөр мпаша-жык Шып бааа мидыг. «Дег-дег караан дөвүк дег ак тив-дөр»—алдында барып бис-тин шымымы тивдөр.

Тоан чыл бурунгаар Май Биряа пролетариятын са-гып-сеткип каттыштырылга-зын хүнү кылдыр тарлаан мадырым демселдеринин күсүл дөлөгөйе болдарар. Оң бжык магалдым—СЭКП-нин XXIV болган XXV сөздилеринин төөгүтү доку-менттеринде тодараттыган партиянын болган күрүч-лөп иштиги, даштык поли-тиазымын бүгү утламыш-кынарны улуг чедешкы-нерин совет улустун чедип аш турары ол болур.

Ю. КЮЗЕГЕН,
Тыва АССР-нүн культу-ра-нын алдарыг айма-дакчымы.

XVII вектин төгүзүмүн—XVIII вектин эгешини «Ма-май тулушкунуу» дуга-ымда «тугаа» деп хол-биле бизеял доар номну катап тургускан. Ол ажалды ССРЭ-нин Курүенин В. И. Ле-ния аттыг библиотеканын чаар-тыкчылары Куликов ту-лушкунуунун 800 чыдыга тураскаатканар. Ону келер чымы дөлөгө эртирер.

Каастар бизеял эрги ба-жиртерин соууруган, ажин олурган мэн бо номуну мы-рушай чокта чаа-ла холга тууду ап болбас тургунга бугурары берге: эрги арна-ар хүл-ай-байлыны үрөпкө каар турган.

Ол удуг номну «эмзори-нин» мурунда калдыг турган бөгүн фотографиялар болган музей дөлөгөлө — бир хевирин «арыг төөгүзү» сагылырын турар: «номун кырт»—хөзөп кылган хом иштиде иш. Номун оорга-зы үрелге: хол-биле бизеял эрпирар картиндан адыры берген, олар эржижрөө, ба-гай, калган тургугуна.

—Эле удуг-биле үрелге 150-ку арпын көрүр. Сос бизеял үдүгөр багыт көс-түр. Чуруттары барык шү-түлүп салым-биле дүй кыр-булап каал—деп, фотоурук-ту суямушаан, чааргыла сек.

торуун удурукчуу Т. Бур-цепа чугаалады. Чурукту катан тургууу наан армы-биле шендизм. Голдоргой хол хүнү-биле, бизеял олурталары үе-шаг калыг-лаа салдарыг үе-бол-бай ишкан. Амыраалды өөрүшкү-майымы-биле дол-дугун, улустун чүрүвүя стилин өзүлөөр турттуган чуруктар көстүп келди. Ол бичи чуруктар омуу оша үвөлгү болдуруга. Ол ном библиотекада түгө кара чагыс.

Куанык тулушкуну. Рус-тун салым-толуга оон ужу-руузады хө-хөй оон чыдарын дургуанда чыл дөлөгөлө-лери соууругалып келген. Бургуу Русуун, төөгүзүмүн чагыс-лаа болушкунуна Майай тулушкунуна ишкан кылды хөй салым лите-ратура тураскааларын тургу-скаан боор. Бистин үевиесе чедер 103 ном четкен. Оон үезиндеги ханы патротчу, бодуун төрөөн чөрине шы-гык болурунө кыгырыг тур-гун чыл дөлөгөлө-лөп ту-жуу кирген. «Майай ту-лушкунуу» дугаымда чы-галым» хөй катан чара би-жык, оон чалым чедерин чаартып таймызылаан. Ол ном бүгү Руска көптөрөз,

ыччалаа-лаа оларнын түтө-лөк-чангастарын аурку-биле каастан турган. В. И. Ле-ния аттыг библио-теканын мурунда турган Ру-скале музейинде ол номну 1863 чылда дөлөгөлө. Бич-чаа-ла музейин калгалы-чмы оон багыт байлымын дугайын дөлөгөлө. Бичала-ла-даа ону катап тургузарын чүс чыл ажык үе эртенде эгелөөн.

Ол номну чаартып кызы-рын бедин мергекидиг чар-тыкчы мастер В. Смутновга дааскан. Валентина Петровна хөй салым нарын ооалда-лары күсүдөр ужурга таа-рышкан. Муса Дикалидин дөлөгөлө ломуучулары — оон суратгы «Моабит кы-дыраакжын» ол катап тургу-скаан. Иван Федоровтун «Апо-столау», XVII вектин чөөн кү-костомпиринин ховар турук-тары, операаларын хол-биле бизеял ноталарын болган ес-ке-лаа хөй чүддөрүн ол кылган.

«Майай тулушкунуу» дугаымда чугаа» оша хөй ажалды болган. Дуркуда-гай диагностика Валентина Петровна чара бизеял чыны ажалды турган бодуктары турган эвес, дүргөл оша бөр болганга ол толарган. Ича-ганнан эргиде хырбалаан

чүддөрүн азырары-биле суг-ну ажылап болбас турган. Баштай бодукту хевээр артты-рып адыр жууругу. Амелинн ажалгаан. Номун бичи чы-руктарынн өнүгү картын болган сугта дүргө баланы бөрү чүктөрүн бижылаар фтордун дээр материалды барын чаарткы билер чо-рраш. Шенел көргөс ол таар-кыр болган.

Боду-ла эрги жууктерин бичип турган ишкан конуг оварымчалыг оң чок суук чүгүге өтүргөн чымчак би-йир-биле өдүргүлөрүн бижип эгелөөн. Саалыга эки сиңип кирген, ол суук чүдү саа-зын көзүбөс чуга кырт-биле ишкан. Оон соода бу-дуктарга суг коргучуг өзөк апарган. Бир шагда шекер эвөс холдуң хырбалап каан чүддөрүн өтүргү, кызы-маа-биле чамаашкынарны кыла берген. Ону кылырынга бурунг саалыга болуңду кы-лымы-биле, шынар-биле, оду-биле дөмөй саанын ветет-тинип турган. Саазынын төп артем-шпичелд аныстуу-чун ажалдычылары-биле жа-ды оон будуринин тускай технологияны ажалды кыл-ган. Саазыны кылган, оон Валентина Петровна арпынч: чөпсөп кезектерин бижип эгелөөн.

Оон соода мозайка кылдып турган ишкан оларны таар-кыштар салып эгелөөн: ча-маан чүдү бугуру эрги арны-га биздербес кылдыр салды-нары жууругу. Чамаашкы-нары тааркыштыр салган, Смутновтун чугаа-биле адырга, салдыра мпаша-лаа, ала үстү картондо, өтүргөй фильдрей тургустунга алай кыа парогту» тургууш эгелөөн. Оон соода оларын ас-таага салган. Чогуру эе артын соода тивлг бизе-биле үдүргөн черлерин аш-тан, армынын кырч деска-жы.

Ажалдыч төөгүзү чок иш-кан салымдырган. 65 ажа армыларын «эмзоре» жууругу турган-ла болгай. Бичалаа, даа ам чугае Валентина Пет-ровна хол-биле бизеял номад үрелген черлерин аш ол бо-лур. Ажалды шак ичаа-арыг кылдыр күсүдөн.

Чаарткынын кызымаккай болган сорук кыргичи ажи-ал улуска төөгүзү болган культураынч үрелен хаимас тураскаанын эгилеп берген. Калган тургуска ол номду «Художник РСФСР» деп ном үндүрер чөре нарын үндү-рерин төлөөшкөн.

Л. БЕРНАСКОНИ,
СЭТА-нүн корр.
Москва.

«МАРИЯ ГА А К Ш А»

ССР Эвдизинин Москвада Уран чөпө үзөгөргү театрында ССРЭ-нүн Курүе шаанзынын Марьяга В. Распутини тоюузу-биле «Марьяга Акша» деп шии-ниң баштайгы коргузу болган.
Шиини тургууку-режиссеру — РСФСР-нүн алдарыг артил В. Богожо-лок, чүрүкчү—О. Шейнис, компози-тор — В. Лебеве.
ЧУРКТА: пиинден үзүндү. Куама—артист С. В. Колесников, Мария—артист А. А. Каштанова.
В. ЕГОРОВТУН фотоу.
СЭТА-нүн фотохрониказы.

КОЙГУННУ ЭРНИ ЧҮГЕ БУРУШКЕНИЛ?

(МООЛ УЛУСТУН-ТООЛУ)
Бирде катап бүтү кодакы-нын эң удуг баштынм била кор-гуну хал-төрөл өөрүн чымы ал-гаш, оларга чугаалаан.
— Бо турган чырык өртем-чей кырыла дигир амыта бургуу дайымын коргуудун-каш, боттары камгалан шы-даар аргалды-дир. Бистер иш-кан ишдиг чаркыныг амы-тайнар чок. Билш бурдуу шы-дырт дээр белин утгаа-куду-вус мпашылар бис. Ха-дүч-ма, мпашаар коргуп, сирелен чурттан чоругурун орукта, кудун сууга барып дүжүн олугей беранисесе, ооку дээр боор.
— Ичачанга кодакынар баш-тынмын соондан хилет мпаш-как калдып чоруп калынар. Оларга айлап-саалан бо та-варымын хол-тар эвесе.
— Чүгү болду бо, хымырлар? — деп, сааскан айтырган.
— Демгилерини кылды чок. Сааскан бааа катан!
— Силер чүгө конугт мунгай апарганылар ол? Чогуу чүгү боду берилет, менде чугаалап баарыңар бе?
— Бо чырык өртемчөйдө бистер коргар амыта чок, чү-гө чаркыныг бистер бүгү чү-ведер коргуп чоругу-дур бис. Мпашаар чуртаарымын ор-
кунга, кудун сууга дүжө берге дээр эвесе—деп, ко-дакыар харылаан.
— Ой! Салерин-даа төвө-дерин! Чаданвар аразыга чаштына беритер. Ам доран калдык хойлары суггарып чедип көр, мпашаарда силер тура халымшап, чүгү башка төрөлөр манжакы бөр силер, оон чогуу чүгү болурун көрү силер—деп, сааскан ужуу чоруп барган.
Кодакынар чадан мпаштар аразыга чаштына берилер, кудун сууга чөпсөп тоошулап чедип көрө билек кодакынар чүгү башка халымшап-ла, маашар. Хойлар хөпк кортпаш, уш-баш чок барган. Калдык оо-как бааа чорго берген, ичачан-гаик орталымын көлгөн, кымызын чабышаал, хой-ларынч соондан халдын каан.
Будун колаа койну, харын оон калдыкыны била коргу-дупканын кодакынар лиз кай-гана, өгөшөп, каттыкылап та тургалар. Олар мпашай эрпирер буртүшкө катты-рышпалар. Бичаганга кодакы-нын эрви буртүшкө болган чүвө-дир ийин.

«Монголия» журнаал.

ШЕФТЕР

Бай-Тайга районда «Бай-Тала» сохотуң чамдык кыштагарында белек-кел ажалдары амыгаан-тал эгелөөн. Ол ажалче шеф организациястар тала-мы-биле ажаа чоруп турар.
Чокта чаа, даштынар хүннерин бирөөнине, Дашты-Тей бригадалы-нын кадарчыны Хертек Байне-оол оларын кыш-тагарынын өдөн Бай-Тала ортумак школазынын үс-түк кластарынын өөрө-ничкилери шеф-биле кон-тарганар. Малчиппага дуза көргүзөр таламы-биле кластар арамды каз-барган социалист өөр-рөшкөлөрү тивлекен болганыар. Оларын каскан өдө дайымын-даа хөй болган.
Шеф соода Бай-Тала десини О. Багдыр-оол бой-ду камгалдынын дуга-ымда беледаны өөрөнич-келерге кылым берген.

Б. ОНУГУ.

Кызыл районда Шамба-лыг ортумак школазынын 7—9 кластарынын өөрө-ничкилери башкылары-биле кады сохотуң койжу-зу Куулар Кошкар-оолдун мажанынч өдөн копта-рын шефтеринер. Эмзөч үе дүргүндө ажалды эки шпиралыг кылган дүшүк мадын өөрөничкелерге өөрүн четтиргенин ала-рып, күн-ажыма мынды кызымак болурун чагаан. Алаа хары кылдыр шко-лачлар күш-ажыма дуза көргүзгөнине белегин, сохотуң эсе-даа мал-чыппарынын аалдарыне шефтен барын алаанар.

С. МОНГУН.

А ЖЫЛ-ИШЧИЛЕРГЕ

Кызыл районун «Х Улуу турал» сохотуңун бригадо-рун болгай фермаар төгө-лөрдө ажаа-ишчилерге көдө Култура бажынынын «Баян-Колдун мпашылары» агит-бригадалы лекция, беседа-лары кылган, шефтериник ажалдарын организацион эр-тирер, солун программаны концентрет-биле алдан чедип турар.
Ажитбригадалыч оюнун үш тоб бригадалары бааа ийи инек фермаларында койжу-лар, саанчылар, саканычкер-тер, инек кадарчылары со-нуурган көрөнгөр. «Баян-Колдун мпашылары» агит-бригадалыч 16 кизи со-ветке коллективин Култу-ра бажынынын директору

Т. Согояа, үрүн чүрү уду-рукчуу, Тыва АССР-нүн кул-туразынын алдарыг ажи-дакчымы С. Багдыр-оол, баш-кы М. Нурса алар билиши-ди удурук туралар. «Бог-ты» кызыл артистер Б. Бага-оол, В. Сумбаг, А. Доура-Кан оларынч хуусаларын со-нуурган көрөнгөр.
Ажитбригадалыч кезигири, көдө библиотекте эрестелчи-ли А. Мейодоо «Бугурел», «Хойжуну чымыкы», «Илек-тик сүдү дымалды деп те-меларга номчула конферен-цияларын эртиререлен. «Ба-ян-Колдун мпашылары» агит-бригадалыч ам чаа програм-маны белектер турар.

В. БАГЫТ-ООЛ.

ЧАА КИНОФИЛЬМ

«Мосфильм» киностудия-мын Латия Америкаын бир республиказыга революция-нын кантаар өскүп, көкүп коллегияны дугайында үндү-ргөн кинону «Контарлар» деп адаан. Кыя Чынгө болган ханын бодушкуну дуга-ымда дөрт чугаалайы-даа турга, а херек кырында ову кортуган турар. Алсвендия удуругулаан-биле эрес-дидим, туртуштү революциялар а-т-сым документалер Буа-гар алаткымын турар-лаа болза, херек кырында олар-нын шыдымаккай мадырамы

Ук кино республиканын кинокарнарында үнү эгелөөн.

МАЙНЫ КИНОЭКРАНЫ

Кинола болушкунунар XVII век эсинде болганын, эрги шаттын башкы чамдык бугуар Азгөтө адген акыры Юриураанын кадыы Ша-фак-биле чурттар ужуругу турган. Бичалаа-даа Азгөтө-дө Зубержатка ишкан. Олар каймык-даа мпашыныла бер-алдырер. Эрги бугуу чыны-мын үрөндө дөш оларын дөртү-дөрөлдери аалдарын, даа үндүр сымарылар. Ол чорук ай туттурган дүне бол-ган. Бичаганга Свердловск киностудиясы Мустай Карим-нин шпаныне үдөлөөттинин тургускаан кинону «Ай ту-турган дүние» деп адаан. Ки-нонуң спенарий В. Валуду-кын бизеял. Режиссеру — Б. Халавов, кол рольдарды Гюля Мубарикова, Советке Дюлмадылов, Наталья Ар-басарова олар ойноп турар.

«Казахфильм» киностудия-ны үндүргөн чаа кинону «Ог-лауңуң эң келгени» деп адаан. Орус хөзөкөн Едоя-кын бодуңу огуу Сергейин дайын үрөндө чарылаан, Сер-гейин каах хөзөкөн Раби-га доруктурун, кизи кылдыр азырар, өстүрүп каар. Сергей Каздастанга өг-бүзүе туулу чурттай бар. Иези ош 20 чыл эртенде дилеп чоралып, тып алып, каах чөге немкелер-дин ужурамынча өөрүш-күлү болган. Едояны огуу-биле чуртуна чедип келер. Сергей немине бөкөң туттуу-ду Юриураанын кадыы Ша-фак-биле чурттар ужуругу турган. Бичалаа-даа Азгөтө-дө Зубержатка ишкан. Олар каймык-даа мпашыныла бер-алдырер. Эрги бугуу чыны-мын үрөндө дөш оларын дөртү-дөрөлдери аалдарын, даа үндүр сымарылар. Ол чорук ай туттурган дүне бол-ган. Бичаганга Свердловск киностудиясы Мустай Карим-нин шпаныне үдөлөөттинин тургускаан кинону «Ай ту-турган дүние» деп адаан. Ки-нонуң спенарий В. Валуду-кын бизеял. Режиссеру — Б. Халавов, кол рольдарды Гюля Мубарикова, Советке Дюлмадылов, Наталья Ар-басарова олар ойноп турар.

«Казахфильм» киностудия-ны үндүргөн чаа кинону «Ог-лауңуң эң келгени» деп адаан. Орус хөзөкөн Едоя-кын бодуңу огуу Сергейин дайын үрөндө чарылаан, Сер-гейин каах хөзөкөн Раби-га доруктурун, кизи кылдыр азырар, өстүрүп каар. Сергей Каздастанга өг-бүзүе туулу чурттай бар. Иези ош 20 чыл эртенде дилеп чоралып, тып алып, каах чөге немкелер-

дин ужурамынча өөрүш-күлү болган. Едояны огуу-биле чуртуна чедип келер. Сергей немине бөкөң туттуу-ду Юриураанын кадыы Ша-фак-биле чурттар ужуругу турган. Бичалаа-даа Азгөтө-дө Зубержатка ишкан. Олар каймык-даа мпашыныла бер-алдырер. Эрги бугуу чыны-мын үрөндө дөш оларын дөртү-дөрөлдери аалдарын, даа үндүр сымарылар. Ол чорук ай туттурган дүне бол-ган. Бичаганга Свердловск киностудиясы Мустай Карим-нин шпаныне үдөлөөттинин тургускаан кинону «Ай ту-турган дүние» деп адаан. Ки-нонуң спенарий В. Валуду-кын бизеял. Режиссеру — Б. Халавов, кол рольдарды Гюля Мубарикова, Советке Дюлмадылов, Наталья Ар-басарова олар ойноп турар.

«Казахфильм» киностудия-ны үндүргөн чаа кинону «Ог-лауңуң эң келгени» деп адаан. Орус хөзөкөн Едоя-кын бодуңу огуу Сергейин дайын үрөндө чарылаан, Сер-гейин каах хөзөкөн Раби-га доруктурун, кизи кылдыр азырар, өстүрүп каар. Сергей Каздастанга өг-бүзүе туулу чурттай бар. Иези ош 20 чыл эртенде дилеп чоралып, тып алып, каах чөге немкелер-дин ужурамынча өөрүш-күлү болган. Едояны огуу-биле чуртуна чедип келер. Сергей немине бөкөң туттуу-ду Юриураанын кадыы Ша-фак-биле чурттар ужуругу турган. Бичалаа-даа Азгөтө-дө Зубержатка ишкан. Олар каймык-даа мпашыныла бер-алдырер. Эрги бугуу чыны-мын үрөндө дөш оларын дөртү-дөрөлдери аалдарын, даа үндүр сымарылар. Ол чорук ай туттурган дүне бол-ган. Бичаганга Свердловск киностудиясы Мустай Карим-нин шпаныне үдөлөөттинин тургускаан кинону «Ай ту-турган дүние» деп адаан. Ки-нонуң спенарий В. Валуду-кын бизеял. Режиссеру — Б. Халавов, кол рольдарды Гюля Мубарикова, Советке Дюлмадылов, Наталья Ар-басарова олар ойноп турар.

«Казахфильм» киностудия-ны үндүргөн чаа кинону «Ог-лауңуң эң келгени» деп адаан. Орус хөзөкөн Едоя-кын бодуңу огуу Сергейин дайын үрөндө чарылаан, Сер-гейин каах хөзөкөн Раби-га доруктурун, кизи кылдыр азырар, өстүрүп каар. Сергей Каздастанга өг-бүзүе туулу чурттай бар. Иези ош 20 чыл эртенде дилеп чоралып, тып алып, каах чөге немкелер-

«Мосфильм» киностудия-мын Латия Америкаын бир республиказыга революция-нын кантаар өскүп, көкүп коллегияны дугайында үндү-ргөн кинону «Контарлар» деп адаан. Кыя Чынгө болган ханын бодушкуну дуга-ымда дөрт чугаалайы-даа турга, а херек кырында ову кортуган турар. Алсвендия удуругулаан-биле эрес-дидим, туртуштү революциялар а-т-сым документалер Буа-гар алаткымын турар-лаа болза, херек кырында олар-нын шыдымаккай мадырамы

«Казахфильм» киностудия-ны үндүргөн чаа кинону «Ог-лауңуң эң келгени» деп адаан. Орус хөзөкөн Едоя-кын бодуңу огуу Сергейин дайын үрөндө чарылаан, Сер-гейин каах хөзөкөн Раби-га доруктурун, кизи кылдыр азырар, өстүрүп каар. Сергей Каздастанга өг-бүзүе туулу чурттай бар. Иези ош 20 чыл эртенде дилеп чоралып, тып алып, каах чөге немкелер-дин ужурамынча өөрүш-күлү болган. Едояны огуу-биле чуртуна чедип келер. Сергей немине бөкөң туттуу-ду Юриураанын кадыы Ша-фак-биле чурттар ужуругу турган. Бичалаа-даа Азгөтө-дө Зубержатка ишкан. Олар каймык-даа мпашыныла бер-алдырер. Эрги бугуу чыны-мын үрөндө дөш оларын дөртү-дөрөлдери аалдарын, даа үндүр сымарылар. Ол чорук ай туттурган дүне бол-ган. Бичаганга Свердловск киностудиясы Мустай Карим-нин шпаныне үдөлөөттинин тургускаан кинону «Ай ту-турган дүние» деп адаан. Ки-нонуң спенарий В. Валуду-кын бизеял. Режиссеру — Б. Халавов, кол рольдарды Гюля Мубарикова, Советке Дюлмадылов, Наталья Ар-басарова олар ойноп турар.

«Казахфильм» киностудия-ны үндүргөн чаа кинону «Ог-лауңуң эң келгени» деп адаан. Орус хөзөкөн Едоя-кын бодуңу огуу Сергейин дайын үрөндө чарылаан, Сер-гейин каах хөзөкөн Раби-га доруктурун, кизи кылдыр азырар, өстүрүп каар. Сергей Каздастанга өг-бүзүе туулу чурттай бар. Иези ош 20 чыл эртенде дилеп чоралып, тып алып, каах чөге немкелер-

Телевидение

МАЙ 2-ДЕ
БИРГИ ПРОГРАММА
МОСКВАДАН
10.00—Мөдөөлөр. 10.20—Эр-теги гаманаста. 10.45—«Аас-кежиктин чаш үе». До-кументалдык телефильм. 11.25—«Архитектура. Чаа ансам-блдер». 11.50—«Ипполизид». К. Хачатурянын белед. УССР-нүн Курүенин опера-ны болган балетин Т. Г. Шевченко аттыг үзөгөргү театрынын шпаны. 13.45—«Машаанаар дугайында». Музыфильм. 13.55—«Москва-хөзөкөн». Телекуб. 15.10—Делегейинч болган Европа-

нын эң шымык фигуралыг чыгуулаачыларынын үзөгөргү оюн коргууу. 16.30—Урууларга фильм. «Иблин дээрбе». Уран-чөпө теле-фильм. 2-ги сериям. 17.35—«Чакы аалгалар». Эстрада концерта. Ленинградтан дамы-чыдыла. 18.00—Футбол тала-мы-биле ССРЭ-нүн чемпионды-ла «Спартак». (Москва). «Динамо» (Киев). «Локомо-ты» стадиондан дамычыл-га. 19.45—«Москвадын дашты-ма ачалылары». 20.10—А. Ха-чатуряя — «Байырыг поэма». ССРЭ-нүн кинематография-нын Курүенин симфония

оркестры күсүлөр. 20.30—Эл Л. И. Брежневтин ному-бле «Бичин чө» деп доку-менталдык хөй сериялыг теле-фильмдин баштайгы көр-гүдү. 2-ги фильм. 21.25—«Төп телевидениенч экра-ныларда эң баштай». «Бича-панылар дугайында романсы. Уран-чөпө фильм. 1-ги се-риям. 22.30—«Уе». Инфор-мация программа. 23.05—«Бичапанылар дугайында ро-мансы. Уран-чөпө фильм. 2-ги сериям. 00.10—01.10—«Найраалдыч чөтөө». ССРЭ-нин улустун артын Ю. В. Сивантевич удуругулаан-биле Төп телевидение-нин болган Бүгү-эвдизинин радио-ууунч эстрада-симфония оркестрынын концерти. Төп-генде—мөдөөлөр.

агаар

Бөгү республикага көкүп турар бугулар дүн чам-дык ч